

'Gelijke kansen zijn een illusie'

Mirjam: „Vlak na de geboorte van mijn oudste zoon, heb ik overwogen te stoppen met werken.”

FOTO MATTY VAN WIJNBERGEN

Advocate Mirjam de Blécourt hield zich staande op de Zuidas

Ze is viermaal uitgeroepen tot meest succesvolle arbeidsrechtadvocate van Europa en er werd zelfs een ontslagmethode naar haar vernoemd: de Methode de Blécourt, ook wel bekend als 'de stoelendans'. Maar Mirjam de Blécourt (54) is ook nog moeder en vrouw: twee zaken die haar weg naar de top van de Zuidas niet altijd even makkelijk maakten. Over hoe het haar toch lukte, schreef ze het boek *Vrijgevochten*, dat vandaag verschijnt bij uitgeverij Prometheus.

Marion van Es

De afspraak stond per abuis niet in haar agenda, dus ze wordt een beetje overvallen door de verslaggever en fotograaf die opeens op de stoep staan bij advocatenkantoor Baker McKenzie. Toch is er geen enkele blijk van stress. „Geef me vijf minuten”, zegt ze, om even later stralend te verschijnen op torenhoge Louboutins en in een chique zwarte jurk. „Die hing al tien jaar in mijn kantoorkast, voor het geval dat. Kwam nu mooi van pas, want ik was niet gekleed voor een foto.”

Ze schreef het boek bewust in samenwerking met journalistiekstudente Emma Posma. „Ze is 24 en staat dus nog aan het begin van haar carrière”, legt Mirjam uit. „Een cruciaal moment, want dan denk je vaak nog dat mannen en vrouwen gelijke kansen hebben. Pas als je verder bent, kom je erachter dat dat een illusie is.”

„Of je nu kapster, journalist of advocaat bent: in elke beroepsgroep loop je daar vroeg of laat tegenaan. Dat betekent niet dat je je daardoor moet laten tegenhouden. Ik hoop juist dat mensen die mijn boek lezen zich er eerder van bewust worden, zodat ze er op kunnen inspelen.”

Stemverheffing

Zelf is ze altijd een voorvechtster geweest van gelijkheid op de werkvloer. „Dan zei ik tegen de mannen: 'Beseffen jullie wel wat jullie aan het doen zijn? Jullie zijn met een veel grotere groep!' Misschien vonden ze me wel een zeikerd, maar inmiddels is het ook wetenschappelijk onderbouwd dat als je niet met minimaal 30 procent vrouwen aan de maatschapstafel zit, het heel moeilijk is om je stem te laten horen. Ik heb misschien soms met wat meer stemverheffing gesproken om maar gehoord te worden. Maar dat was nodig.”

Toen ze bijvoorbeeld de positie van internationaal partner in eerste instantie niet kreeg, omdat de meerderheid uit gewoonte voor een man stemde, bleef de advocate uit protest een maand thuis en dreigde ze naar een ander kantoor te gaan. Dat werkte: ze kreeg de positie alsnog.

Opscheppen

„Mannen vertellen iedereen over hun successen, terwijl ik geneigd was dat als opscheppen te zien. Daar hebben meer vrouwen last van, met het gevolg dat ze niet zichtbaar zijn voor de baas. Toen ik dat doorkreeg, ben ik ook gaan 'opscheppen' over de zaken die ik had gewonnen. Het is lastig, maar zolang het mannen zijn die de grote beslissingen nemen, zul je je als vrouw toch aan hun spelregels moeten aanpassen.”

Ze gelooft dat de meeste mannen niet eens expres andere mannen voortrekken. „Soms vullen ze het in: 'Zij zal die pitch wel niet willen doen, want ze is al zo druk met haar gezin'. Goedbedoeld, maar vrouwen ervaren het niet zo. Zij denken: 'Waarom hij wel en ik niet?'. Doorbreek die vicieuze cirkel door af en toe eens te zeggen: 'Ik vind dit ook wel leuk om te doen.'”

Mirjam heeft twee zoons, Jurriaan en Nicolaas, die nooit een moeder hebben gehad die na schooltijd op ze zat te wachten met thee en koekjes. Daar kwam de nodige kritiek op; zelfs de kinderen kregen weleens iets toegebeten als: 'Je moeder heeft zeker weer eens geen tijd om mee te gaan op schoolreis'. Dat terwijl de inmiddels volwassen jongens er zelf nooit een probleem in hebben gezien. Zo zei de oudste ooit dat hij er niet aan moest denken dat hij later een vrouw zou hebben die thuis op de bank zat.

„Ja, best een feministisch denkbeeld, hè”, zegt ze lachend. „Al moet ik dat vooral niet zo benoemen, want dan kijken ze me aan alsof ik gek ben. Maar ik ben er stiekem best trots op dat ze er zo over denken. Al vind ik absoluut niet dat alle vrouwen moeten werken, hoor.”

Schuldgevoel

„Mijn beste vriendin is huisvrouw, en toch hebben we elkaar nooit veroordeeld. Sterker nog: we hebben juist veel van elkaar geleerd. Als ik me op een zonnige dag schuldig voelde omdat ik niet met mijn kinderen naar het strand kon, belde ik haar. Dan hoorde ik op de achtergrond een huilend kind en vertelde ze dat de ander net de kast omver getrokken had. 'Naar het strand? Joh, daar heb ik helemaal geen tijd voor', zei ze. Dat herinnerde me er weer aan dat mijn romantische beeld over haar leven helemaal niet klopte.”

Ze heeft maar één keer overwogen om te stoppen met werken. „Toen ik net bevallen was van Jurriaan. Ik was verliefd op mijn baby en vroeg me af waarom ik eigenlijk nog terug zou gaan naar kantoor. „Mijn moeder gaf me toen de gouden tip: 'Probeer het een maand. Als je dan nog steeds wilt stoppen, kan het altijd nog'. Eenmaal op kantoor, pik je de draad al snel weer op.”

En juist de luxe dát ze kon stoppen, omdat haar man als plastisch chirurg ook voldoende verdiende, zorgde ervoor dat ze het harde werken nooit als een last, maar juist als een vrijheid heeft gezien.

Inmiddels staat de advocate voor de VVD op de lijst voor de Eerste Kamer. „Ik hoop dat ik daar ook invloed kan uitoefenen om de vrouwenzaak onder de aandacht te brengen”, vertelt ze. En dat ze met dat doel voor ogen in interviews keer op keer moet vertellen over het moederschap – wat eigenlijk haaks staat op het gelijkheidsprincipe – is een heel bewuste keuze.

„Mannen krijgen zelden de vraag hoe ze carrière en vaderschap combineren”, legt ze uit. „Maar juist door te vertellen hoe ik het heb aangepakt, hoop ik dat meer jonge vrouwen denken: het kan dus wél.”